

Sentrale prinsipper i barneloven

- Det er foreldrene som bestemmer og avtaler hvordan de skal innrette seg etter et samlivsbrudd
- De skal ta utgangspunkt i hva som er best for deres barn
- Det er når foreldrene ikke blir enige og går til sak, at domstolen kan avgjøre spørsmålene
- Domstolen skal legge avgjørende vekt på barnets beste

Sentrale begreper i barneloven

- Foreldreansvar
- Fast bosted
- Samvær
- Delt fast bosted

Foreldreansvar

- De som har foreldreansvaret for barnet skal gi barnet omsorg og omtanke
- Lovforslaget innebærer en presisering av at barnet ikke skal utsettes for noen form for vold, heller ikke for eksempel lette klaps i oppdragsøymed.
- Lovforslaget presiserer også at skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs opptreden overfor barn er forbudt.
- Foreldreansvaret innebærer rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet. Større avgjørelser skal tas i fellesskap hvis foreldrene har felles foreldreansvar, dvs: vergemål, helsehjelp, valg av type skole, samtykke til adopsjon, innmelding i trossamfunn, utstedelse av pass og flytting utenlands
- Lovforslaget innebærer at det vil være tilstrekkelig med den ene forelderens samtykke til helsehjelp dersom helsepersonell mener barnet vil ta skade av ikke å få helsehjelpen.
- Foreldre som er gift eller samboere ved barnets fødsel har felles foreldreansvar
- De fortsetter med det etter et samlivsbrudd hvis ikke de avtaler noe annet
- Hvis foreldrene verken er gift eller samboere ved barnets fødsel, får mor i utgangspunktet foreldreansvaret alene
- Lovforslaget innebærer ingen endringer i regelverket om hvem som har foreldreansvaret.

Fast bosted

- Den som barnet bor fast hos kan ta avgjørelser som gjelder vesentlige sider av omsorgen for barnet alene
 - om barnet skal være i barnehage
 - hvor i landet barnet skal bo
 - andre større avgjørelser om dagliglivet, som fritidssysler, skolefritidsordning og lignende.
- Lovforslaget innebærer ingen endring i adgangen til å flytte, men det innføres en varslingsplikt for begge foreldre, slik at foreldrene får tid og anledning til å drøfte hvordan barnet best mulig kan ivaretas. Varslingsplikten gjelder både bostedsforelder og samværsforelder.

Samvær

- En rett både for barnet og den som ikke bor fast sammen med barnet
- Den som til enhver tid er sammen med barnet tar avgjørelser som følger av å være sammen med barnet, som for eksempel, mat og påkledning, leggetider, venner, følge opp skole og tilsyn og stell
- Foreldrene avtaler selv omfanget på bakgrunn av hva de mener er best for barnet
- Loven inneholder en definisjon av "vanlig samværsrett". Dersom foreldrene avtaler "vanlig samværsrett", innebærer dette i dag en ettermiddag i uken, annenhver helg, 14 dager i sommerferien og jul eller påske.

- Lovforslaget innebærer en utvidelse av definisjonen, slik at ettermiddagssamværet forlenges med overnatting, sommerferiesamværet utvides til tre uker, og høst- og vinterferiene skal også deles.
- En samværsavtale som er inngått i tråd med lovforslagets nye definisjon av vanlig samvær, vil gi den bidragspliktige fradrag for samvær etter samværsklasse 3 istedenfor samværsklasse 2. Dette vil redusere bidragets størrelse fordi barnets andel av samværsforelderens bortgifter er regnet inn i samværsfradraget for samværsklasse 3, men ikke for samværsklasse 2.

Delt fast bosted

- Innebærer ikke nødvendigvis at barnet bor like mye hos hver, men at foreldrene har samme avgjørelsesmyndighet
- Foreldre kan avtale delt bosted
- Retten kan ikke idømme det der foreldrene ikke har blitt enige.
- Lovforslaget innebærer at domstolen gis en snever adgang til å idømme delt bosted mot den ene eller begge foreldres vilje

Tvangsfullbyrdelse

- Ved unnlatt oppfyllelse av samværsavgjørelser kan domstolen fastsette en stående tvangsbot som gjelder hver gang samværsretten ikke blir respektert. Antall saker der det i dag kreves tvangsbot er svært lavt.
- Samværsforeldereren kan også kreve ny avgjørelse av omsorgsspørsmålet dersom den som barnet bor fast hos hindrer samvær. Hensynet til best mulig samlet foreldrekontakt er et viktig moment etter rettspraksis.
- Lovforslaget innebærer ingen endring i regleverket vedrørende tvangsfullbyrdelse. Det vil si at man ikke går inn for fysisk avhenting av barnet til samvær.